

EWIDENCJA PARKÓW I OGRODÓW
NA TERENIE WOJEWÓDZTWA KOSZALIŃSKIEGO

mięscowosc

TYCZEWO

gmina

TYCHOWO

nazwa

Park

TOM /

IŁOŚĆ EGZ.

URZĄD WOJEWÓDZKI

75-950 w KOSZALINIE

WYDZIAŁ KULTURY I SZTUKI

Główny Konserwator Zabytków

NR. INW. 2291

689

Nr. inw. 689 dep.

BIBLIOTEKA

Zarząd Ochrony i Konserwacji Zesp. Państw. Og. od.

Muzeum Narodowego w Warszawie

ul. Szwoleżerów Nr 9, tel. 29-67-78

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr inw. 689

Koszalińskie

KATALOG PARKÓW woj .....
pow. .... tom. ....

EWIDENCJA PARKU

RODZAJ DOKUMENTACJI:

TYCZNO gmina TYCZNO

AUTORZY OPRACOWANIA:

1. inż. W. Wierzbowski podpis .....
2. inż. K. Wierzbowski podpis .....
3. J. Gryboski podpis .....
4. B. Witkowska podpis .....
5. mgr O. Syca podpis .....

KONSULTANCI :

1. .... podpis .....
2. .... podpis .....

ZLECENIODAWCA:

Urząd Wojewódzki w Koszalinie
Wydział Kultury i Sztuki
Wojewódzki Konserwator Zabytków

ROK OPRACOWANIA:

1976

MIEJSCE PRZECHOWIWANIA
NINIEJSZEGO OPRACOWANIA:

URZĄD WOJEWÓDZKI
75-950 W KOSZALINIE
WYDZIAŁ KULTURY I SZTUKI
Wojewódzki Konserwator Zabytków
Nr inw. 2291

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244
Nr inw. 689

METRYCZKA PARKU		OGRODU			
1	Adres:	Miejscowość /dzielnica, ulica nr posesji/	gmina	powiat	województwo
		TYCZEW	TYCHOWO		koszalińskie
2	Nazwa parku:	aktualna	dawna		
		wiejski	pałacowy		
3	Rodzaj parku i stan jego zachowania:	Park pałacowy. Układ przestrzenny prawie całkowicie zatarty. Wyposażenie zniszczone. Drzewa w dobrym stanie technicznym			
4	Czas powstania:	Pierwsza połowa XIX w. Styl krajobrazowy			
5	Położenie parku:	Południowo-wschodni brzeg jeziora w Tyczewie			
6	Powierzchnia parku:	ogółem ha	w tym wód w ha	czy są na niej budynki i jakie	
		2,5	-	nie	
7	Użytkownik parku:	PFZ /nieużytek/			
8	Czy jest w rejestrze:	data i nr rejestru nie występuje			
9	Istniejące dokumentacje /data i autor/:	pomiar sytuacyjno-wysokościowy		inwentaryzacja zieleni	
		brak		brak	
		studium historyczne		założenia techniczno-ekonomiczne	
		brak		brak	
		techniczne, branżowe dokumentacje i ekspertyzy			
		brak			
10	Przeprowadzone dotychczas remonty:	nie przeprowadzano			

I. KRÓTKA ANALIZA HISTORYCZNA

I.1. Ewolucja układu przestrzennego

Park założony w stylu krajobrazowym posiada pewne niske i bardzo hipotetyczne cechy romantyczne /sztuczne fosse, powodujące że obszar wewnętrzny może sprawiać wrażenie wysepki/. Pałac, podobno reprezentacyjny został całkowicie zburzony w 1949 r. Brak opracowań monograficznych o charakterze historycznym, powoduje niemożliwość sprecyzowania faz rozwojowych parku, ani jego ewentualnych nawiązań stylowych/ słaba czytelność układu przestrzennego w obecnym stanie/. Nie są znani kolejni użytkownicy względnie budowniczowie parku. W parku po dziś dzień przetrwały jedynie drzewa pochodzenia krajowego. Przypuszcza się, że obiekt był na wyłączny użytek rezydentów.

I.2. Dawne plany

Nie odnaleziono żadnych dawnych planów ani fotokopii.

I.3. Źródła do dziejów parku

Na temat parku w Tyczenie, nie istnieją żadne opracowania monograficzne, ani zapisy archiwalne. Nie udało się również uzyskać żadnej wiarygodnej relacji ustnej.

II. CHARAKTERYSTYKA STANU ISTNIEJĄCEGO

II.1. Układ przestrzenny

Park ma kształt prostokąta, o bokach dłuższych na kierunku półn.-zach., połudn.-wschód. W części północno-zachodniej znajdują się ruiny pałacu oraz polana przedpałacowa.

Wzdłuż drogi polnej rośnie żywopłot z grabów, za którym znajduje się nieco mniejsza polanka trawiasta. W części południowo-wschodniej można odczytać słabe zarysy ciągów spacerowych, z których jeden przechodzi w ładną aleję lipową ciągnącą się w kierunku północno-zachodnim. W tej części parku znajduje się też sztuczna wyspa, obramiona zamuloną fosą. Na obszarze parku nie ma żadnych budynków. Park jest nieogrodzony, a wyposażenie jego doszczętnie zniszczone.

II.2. Skrócona inwentaryzacja roślin

W parku rośnie około 1500 sztuk drzew. W zbiorze dendrologicznym swój udział mają:

- dęby szypułkowe / <i>Quercus robur</i> /	15%
- buki pospolite / <i>Fagus sylvatica</i> /	20%
- graby pospolite / <i>Carpinus betulus</i> /	15%
- klony pospolite / <i>Acer platanoides</i> /	20%
- jesiony wyniosłe / <i>Fraxinus excelsior</i> /	10%
- lipy drobnolistne / <i>Tilia cordata</i> /	10%
- kasztanowce / <i>Aesculus hippocastanum</i> /	5%
- wiąz / <i>Ulmus</i> sp./	5%

W parku rosną 4 dęby szypułkowe o charakterze pomnikowym o średnicy pnia od 1-1,5 m.

Z drzew dominujących, na uwagę zasługują:

- kasztanowce o średnicy pnia od 0,8 m do 1 m
- 2 lipy drobnolistne o średnicy pnia 0,8 m
- 2 świerki pospolite o średnicy pnia 0,8 m
- buki o średnicy pnia 0,8 m
- dęby o średnicy pnia 0,8 m.

Wiek drzewostanu ocenia się na około 150 lat, z tym że niektóre dęby mogą być znacznie starsze. Drzewostan na ogół jest w dobrym stanie technicznym, pomimo dużego ogólnego zaniedbania.

II.3. Analiza stopnia zachowania układu zabytkowego

Trudno stan obecny, porównać ze stanem historycznym, z uwagi na prawie całkowite zatarcie układu przestrzennego oraz brak historycznych materiałów porównawczych. Do dzisiaj oprócz drzewostanu rodzimego przetrwały: zarysy dwóch pól trawiastych, zarys sztucznej wyspy, otoczonej zamuloną fosą, ślady ciągów spacerowych oraz fragment alei lipowej. Park obecnie pozostaje w swoich dawnych granicach. W 1949 r. rozebrano pałac. Po II wojnie nie wzniesiono na obszarze parku żadnych budynków. W parku wyginęły drzewa obcego pochodzenia oraz podszyt z krzewów.

II.4. Rola obiektu w krajobrazie

a/ zurbanizowanym

Nie ma znaczenia.

b/ naturalnym

Park swoim masywem tworzy podstawową topografię wsi, doskonale harmonizuje z przyległym krajobrazem wody, pól i łąk.

WNIOSKI DOTYCZĄCE

III.1. Granicy ochrony konserwatorskiej

a/ ochrony układu

Nie ustala się granicy ochrony układu z uwagi na całkowicie zatartą kompozycję przestrzenną.

b/ ochrony ekologicznej

Wzrost granic parku /z wyjątkiem przyległej do jeziora/ ustala się 50 m szerokości pasu ochronny. W obszarze tym, łącznie z obszarem parku nie należy lokalizować żadnych budynków ani urządzeń na i podziemnych, mogących zatruwać glebę czy atmosferę, lub powodować zagrożenie istniejących stosunków wodnych.

III.2. Zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania

Z obszaru parku należy usunąć gnojownie oraz wprowadzić zakaz wypasu bydła. PZP powinien dla tego obszaru znaleźć opiekuna lub przeznaczyć go na ośrodek rekreacyjny dla mieszkańców wsi.

III.3. Zakresu niezbędnej renowacji

Drzewostan parku należy natychmiast zabezpieczyć poprzez odpowiednie zabiegi sanitarne. Rekonstrukcja układu przestrzennego jest bezcelowa z uwagi na brak możliwości wiernego odczytu oraz niewielki charakter zabytkowy.

UWAGA: Z uwagi na niewielki charakter zabytkowy oraz duże zniszczenia, park w Tyoczinie nie odpowiada podstawowym kryteriom zabytku

FOT. 1 - TYCZEWO - Park
Widok na jezioro

FIG. 2 - TIGERHO - Park
Koplica przy parku

FOT. 3 - TICHEWO - Park

Tyle pozostało ze świetnego ongiś pałacu

FOR. 4 - TICHEWO - Park
Fragment rzeźby z piaskowca

FIG. 5 — ТИЦЗНО — Порк
выпалony пeн дѣбу

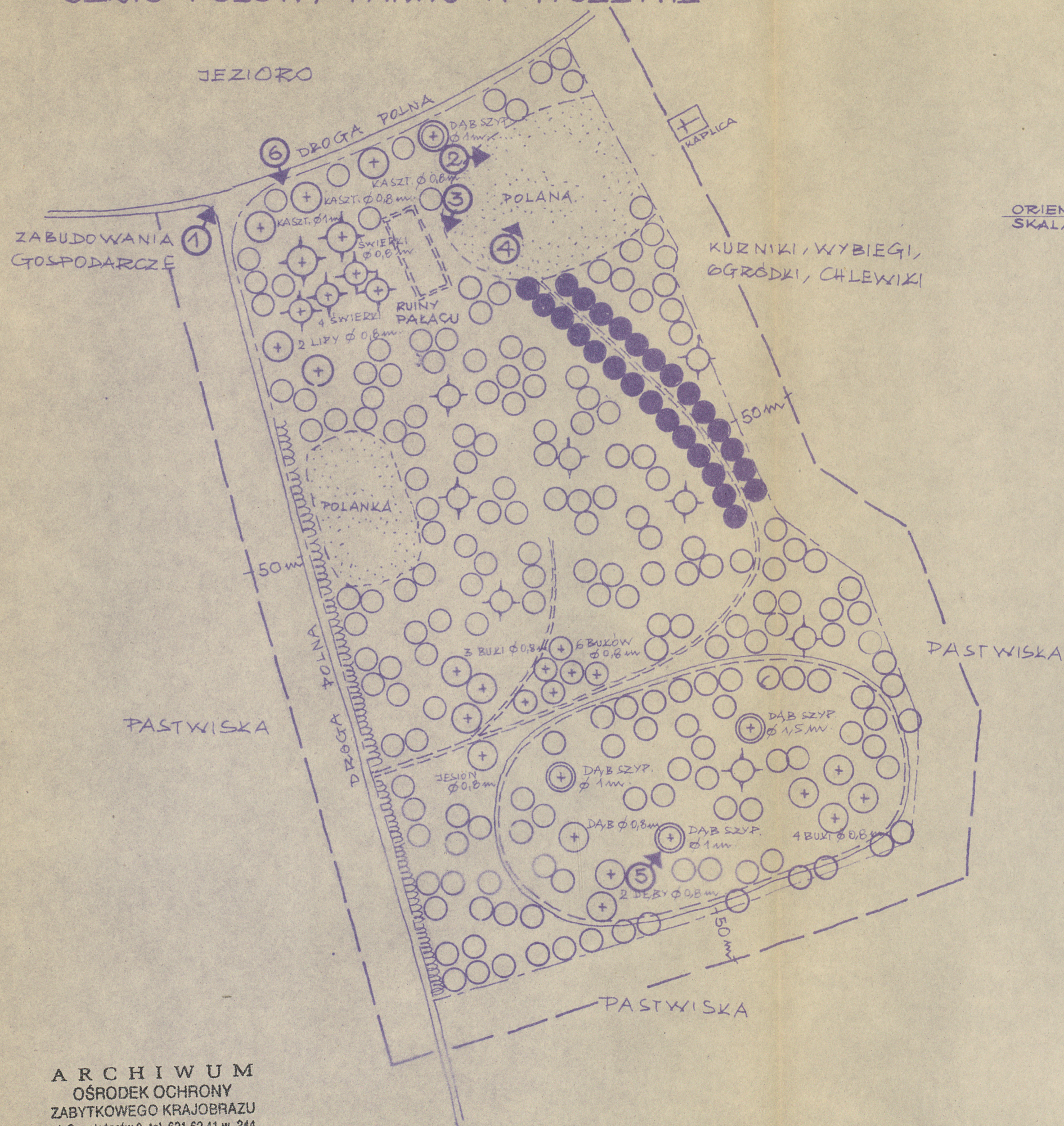

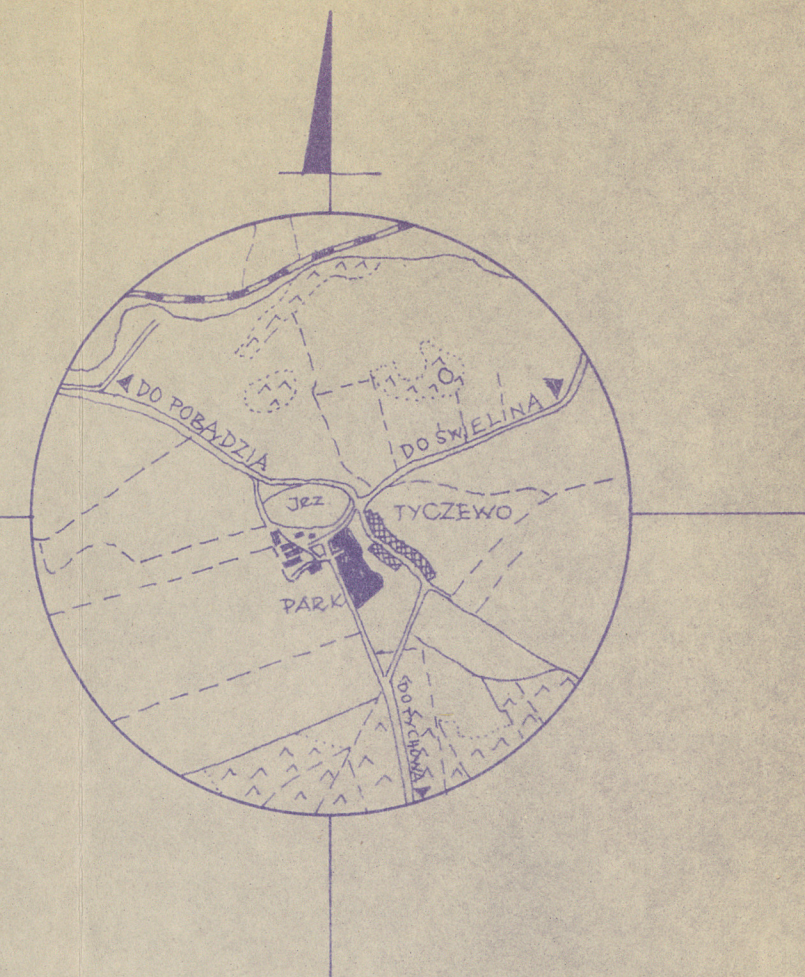
FOT. 6 - TIGZENO - Park
Wypas bydła w parku

SZKIC POŁOWY PARKU W TYCZEWIE

ORIENTACJA
SKALA 1:25000

	ZADRZEWIENIE TYPU PARKOWEGO
	DRZEWA DOMINUJACE
	DRZEWA POMNIKOWE
	ALEJA DRZEW - LIPY
	ZYWOPŁOT
	PRZESTRZENIE TRAWIASTE
	ŚLADY CIĄGÓW SPACEROWYCH
	FOSA
	STANOWISKA FOTO
	GRANICE PARKU
	GRANICA OCHRONY EKOLOGICZNEJ /50m./